



პროსტატიტის და
კოლმარაქტული კიბოს
შესახებ



პროსტატიის კიბო არის სიმსივნური პროცესების განვითარება მამაკაცის წინამდებარე ჯირკვალში – პროსტატაში. პროსტატის სიმსივნეების უმეტესობა ხასიათდება ნელი ზრდით, თუმცა, გარკვეულ შემთხვევაში ხდება მისი სწრაფი და აგრესიული ზრდა. პროსტატის კიბო ზოგჯერ იძლევა მეტასტაზებს ირგვლივ მდებარე ქსოვილებში, ლიმფურ კვანძებში, ძვლებში.

პროსტატიის კიბოს წარმოშობის მიზეზები და რისკ-ფაქტორები:

არ არსებობს ერთიანი აზრი დაავადების წარმოშობის მოზეზების შესახებ, პროსტატის კიბო წარმოიშობა წინამდებარე ჯირკვლის – პროსტატის გენის (დნმ) ცვლილების შედეგად, თუმცა დადასტურებულად იმის თქმა, თუ რატომ ხდება ეს, ჯერეჯერობით შეუძლებელია.



ძირითადი რისკ-ფაქტორები:

- გენეტიკური ფაქტორი (პროსტატის კიბოს არსებობა ახლო ნათესავებში);
- არასწორი კვება და ალკოჰოლის მოხმარება (ცხიმოვანი საკვების ჭარბი მოხმარება);
- ასაკი (45 წელა ზევით) და ასაკთან დაკავშირებული ჰორმონალური ფონის დარღვევები.

შესაბამისად, რისკ-ჯგუფები არიან:

- პაციენტები, რომელთაც გადატანილი აქვთ პროსტატის დაავადებები (ანთება, ჩაუტარებიათ ოპერაცია პროსტატაზე და ა.შ);
- მნიშვნელოვანია გენეტიკური ფაქტორიც და იმ ადამიანებმა, რომელთა ოჯახის წევრებსაც (მამას, ბაბუას, ძმას) ჰქონდათ ასეთი დიაგნოზი, განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიაქციონ დაავადების დროულ დიაგნოსტიკას;
- 50-60 წლის ასაკის მამაკაცები.

პროსტატის კობოთი, ძირითადად, 50-დან 70 წლამდე ასაკის მამაკაცები ავადდებიან, თუმცა ყველაზე „სარისკო“ 50-დან 60 წლამდე ასაკია. ამ ასაკში განვითარებული კიბო ბევრად უფრო აგრესიულია, ვიდრე გვიან ასაკში, რადგან კიბოს უჯრედებს მამაკაცური ჰორმონები – ანდროგენები კვებავს, ხანდაზმულებში კი ანდროგენების დონე სულ უფრო და უფრო იკლებს და უკვე ბიოლოგიური მკურნალობა მიმდინარეობს. შესაბამისად, ბევრი სიმსივნე ამ ჰორმონალური ბუნების გამო ვერ ვითარდება, მაგრამ 50-60 წლის მამაკაცს ბევრი ანდროგენი აქვს და ამიტომ ამ ასაკში მისის აღმოჩენა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია.

სიატომები, რომლებიც მამაკაცებმა ყურადღების მიღმა არ უნდა დატოვონ:

- პრობლემები შარდვის დროს;
- ხშირი შარდვა ღამის განმავლობაში;
- გაძნელებული შარდვა;
- შარდის სუსტი ნაკადი;
- შარდვის დროს წვის შეგრძნება;
- სისხლი შარდვისას;
- სისხლი სპერმაში;
- ეაკულაციის (სპერმის გამოყოფა) პრობლემები;
- ტკივილი თეძოების, მენჯის, უკანა ტანის არეში;
- ერექციული დისფუნქცია.

ბამოქვევა:

პროსტატის კიბო ზოგჯერ უსიმპტომოდ მომდინარეობს და რომ არ გამოგეპაროთ, მნიშვნელოვანია მისი ადრეული გამოვლენა სკრინინგის მეთოდით, რომელიც ითვალისწინებს პროსტატის სპეციფიკური აგენტის (PSA) განსაზღვრას.

PSA არის ცილა, რომელსაც წინამდებარე ჯირკვლის ანუ პროსტატის უჯრედები წარმოქმნიან. მისი როლია სპერმის გათხევადება. PSA-ს უმეტესი ნაწილი ორგანიზმიდან სათესლე სითხესთან ერთად გამოიყოფა, მხოლოდ მცირე ნაწილი გადადის სისხლში.

ეს გამოკვლევა 50-დან 70 წლამდე მამაკაცებისთვის, წელიწადში ერთხელ, სახელმწიფო პროგრამით უფასოა.

PSA-ს ტესტი პროსტატის კიბოს ადრეულ სტადიაზე აღმოჩენის შესაძლებლობას ზრდის.

რატომ კეთდება PSA ტესტი?

- პროსტატის კიბოს ადრეული გამოვლენისთვის;
- პრასტატის ბიოფსიის საჭიროების დასადგენად;
- პროსტატის კიბოს მკურნალობის ეფექტურობის მონიტორინგისთვის;
- პროსტატის კიბოს რეციდივის გამოსავლენად;
- რაც უფრო მაღალია PSA-ს დონე, მით უფრო მაღალია კიბოს ალბათობა, თუმცა PSA-ს დაბალი დონე პროსტატის კიბოს არსებობას არ გამორიცხავს.

პროსტატის კიბოს სიმპტომები მისი განვითარების ადრეულ სტადიაზე არ ჩანს. სიმპტომები თანდათან ჩნდება მის ზრდასთან ერთად. როგორც წესი, ამ პრობლემით დაავადების უკვე მომდევნო სტადიებზე აკითხავენ ხოლმე ექიმს. პროფილაქტიკის მიზნით სასურველია ყველა მამაკაცმა ყოველწლიურად გაიაროს შემოწმება.

კოლორექტული კიბოს შესახებ

მსხვილი და სწორი ნაწლავის (იგივე კოლორექტული) კიბო განვითარებას იწყებს ნაწლავის კედლის ყველაზე შიდა შრიდან და იზრდება მის ყველა შრეში, შიგნიდან გარეთ. სიმსივნეს შეუძლია გავრცელდეს სხვა ქსოვილებსა და ორგანოებში. მსხვილ ნაწლავის კიბოს დროს ხშირ შემთხვევაში ზიანდება ღვიძლი.



რას სიმპტომები ახასიათებს მსხვილი და სწორი ნაწლავის კიბოს?

- კუჭის მოქმედების დარღვევა, განსაკუთრებით გახშირებული მოქმედება ან ფალარათი, რომელიც გრძელდება რამდენიმე კვირის განმავლობაში;
- სისხლდენა უკანა ტანიდან რაიმე აშკარა მიზეზის გარეშე;
- გამკვრივება მუცლის არეში.

ამ სიმპტომების არსებობა ერთმნიშვნელოვნად არ ნიშნავს მსხვილი ნაწლავის კიბოს, მაგრამ თუ ეს სიმპტომები შენარჩუნდება 4-6 კვირის განმავლობაში, უნდა მიმართოთ ექიმს.

მსხვილი ნაწლავის კიბო შეიძლება განუვითარდეთ როგორც ქალებს, ასევე მამაკაცებს.

მსხვილი ნაწლავის კიბოს განვითარების რისკ-ფაქტორებია:

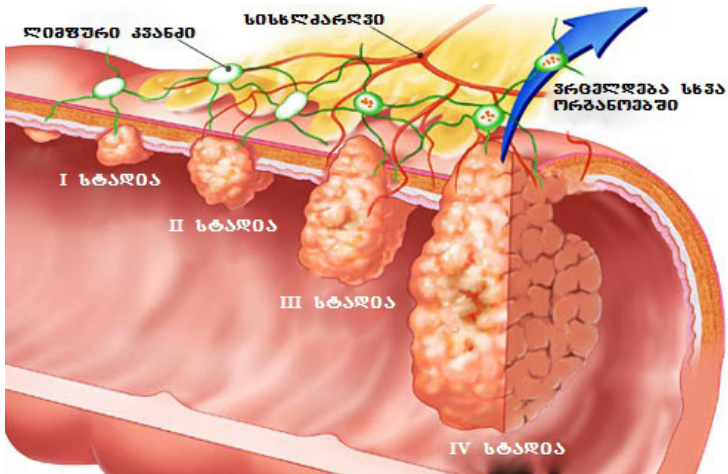
- გენეტიკაში მსხვილი ნაწლავის კიბოს არსებობა;
- დაბალი ფიზიკური აქტივობა და ჭარბი წონა;

- ცხიმიანი საკვების, ხორცეულის ჭარბად მოხმარება და კვების რაციონში ბოსტნეულისა თუ სხვა მცენარეული პროდუქტების სიმცირე;
- ასევე, მსხვილი ნაწლავის კიბოს განვითარების რისკი იზრდება ასაკთან ერთად.

კოლორექტალური კიბოთი დაავადების თავიდან აცილების მიზნით მთელ მსოფლიოში უდიდესი როლი ენიჭება სკრინინგს, ანუ პროფილაქტიკურ გამოკვლევებს დაავადების განვითარების რისკ ჯგუფებში, რათა დროულად მოხდეს კიბოს წინარე დაავადებების დროული გამოვლენა და მკურნალობა.

რას წარმოადგენს მსხვილი ნაწლავის კიბოს სკრინინგის პროგრამა?

მსხვილი ნაწლავის კიბოს სკრინინგის პროგრამა ითვალისწინებს უფასო გამოკვლევებს 50-70 წლის მამაკაცებისა და ქალბატონებისთვის, ყოველ ორ წელიწადში ერთხელ.



სქრინინგი ითვალისწინებს :

- განავლის ტესტს ფარულ სისხლდენაზე;
- განავლის ტესტის დადებითი პასუხის შემთხვევაში – კოლონოსკოპიას. ამ მეთოდით ხდება მსხვილი ნაწლავის შიდა ზედაპირის უშუალო დათვალიერება.

კოლონოსკოპია წარმოადგენს მსხვილი ნაწლავის კიბოს დიაგნოსტიკის ყველაზე ეფექტურ მეთოდს და უმეტეს შემთხვევაში კი ყველაზე ოპტიმალური პროცედურაა.

გამოცემულია პროექტის: „ერთობლივი
ძალისხმევა კიბოს ადრეული გამოვლენისა
და ეფექტური მართვისთვის“ ფარგლებში.



ახალგაზრდა ფსიქოლოგთა
და ექიმთა ასოციაცია
„ქსენონი“

მისამართი:

ზუგდიდი, პეტრე უბერის ქ. №1

ტელეფონი: (0415) 254010

E-mail: associationxenon@gmail.com



ახალგაზრდა ფსიქოლოგთა და
ექიმთა ასოციაცია „ქსენონი“

Association of Young Psychologists
and Doctors "Xenon"



OPEN SOCIETY GEORGIA FOUNDATION
ფონდი ღია საზოგადოება საქართველო